

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням виконавчого комітету
Кіровоградської міської ради
від 27 грудня 2011 року
№ 1238

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо функціонального навчання населення міста з питань
захисту та дій в умовах надзвичайних ситуацій
на 2012 рік**

Забезпечення готовності системи цивільної оборони (захисту) (далі - ЦО) до проведення ефективних заходів захисту населення при виникненні надзвичайних ситуацій, у тому числі можливих терористичних актів, а також до переходу з мирного часу на особливий період планується та здійснюється на підставі реальної оцінки стану справ, вірогідності виникнення можливих надзвичайних ситуацій і досвіду роботи за минулі роки, виходячи з головних завдань ЦО на 2012 рік.

Для прискорення впровадження законів України "Про цивільну оборону України", "Про правові засади цивільного захисту", постанови Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 року № 874 "Про удосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації керівних кадрів і фахівців у сфері цивільного захисту", становлення і забезпечення функціонування в місті сучасної системи цивільної безпеки – Кіровоградської міської ланки обласної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, спроможної ефективно діяти за призначенням в умовах загрози і виникнення будь-яких надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, можливих терористичних проявів, з метою поліпшення якості навчання населення вмінню діяти у разі виникнення надзвичайної ситуації:

1. Здійснювати навчання працівників (населення) на підприємствах, в установах та організаціях діям у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, залежно від ступеня їх участі у виконанні завдань ЦО відповідно до вимог Порядку здійснення підготовки навчання на підприємствах, в установах та організаціях до дій при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, затвердженого наказом МНС України від 23 квітня 2001 року № 97 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 6 червня 2001 року за № 482/5672.

2. Здійснювати навчання працівників (населення) за відповідними групами:

- особи керівного, командно-начальницького складу ЦО;
- посадові особи державних органів управління у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;
- фахівці, на яких поширюється дія законів України у сфері ЦО;
- учні та вихованці закладів освіти;

працівники підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, які входять до складу невоєнізованих формувань ЦО та об'єктових аварійно-рятувальних служб;

працівники підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, які не ввійшли до складу невоєнізованих формувань ЦО та об'єктових аварійно-рятувальних служб;

населення, яке не зайняте у сферах виробництва та обслуговування.

3. Проводити навчання у сфері ЦО та підготовку населення до дій у надзвичайних ситуаціях:

в навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Кіровоградської області;

на Кіровоградських міських курсах цивільної оборони;

у галузевих закладах післядипломної освіти, сертифікованих встановленим порядком на право проведення функціонального навчання у сфері ЦО;

за місцем навчання, роботи та проживання.

3.1 При навчанні посадових осіб ЦО та органів місцевого самоврядування у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру застосовувати законодавчі, нормативно-правові, організаційно-розпорядчі, плануючі документи з організації і проведення заходів ЦО з урахуванням завдань мобілізаційної підготовки та цільової мобілізації, удосконаленню практичних навичок при виконанні функціональних обов'язків у межах повноважень щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

3.2 Проводити підготовку осіб керівного складу ЦО за місцем роботи під час установчих зборів у складі навчальних груп згідно з відповідним планом. Тематику занять, яка відпрацьовується під час зборів, визначати начальником цивільної оборони об'єкта, виходячи зі специфіки виробництва, екологічної та техногенної обстановки в місті, з досвіду праці за минулий рік та із завдань з цивільної оборони на наступний рік, і затверджувати (погоджувати) з начальником управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Кіровоградської міської ради.

3.3 Вважати пріоритетними напрямками в освітній галузі з підготовки учасників навчально-виховного процесу до дій у надзвичайних ситуаціях:

а) у загальній середній освіті:

організацію роботи за напрямом вивчення основ Цивільної оборони України згідно зі схваленою Указом Президента України від 25 жовтня 2002 року № 948/2002 Концепцією допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання молоді;

сприяння поширенню військово-шефської роботи з метою організації спільних заходів щодо виховання у молоді товариських почуттів та якостей під час проведення Всеукраїнської гри-випробування "Котигорошко", змагань оборонно-масової та рятувально-прикладної спрямованості за програмою "Школа безпеки", інших форм позашкільної роботи з пожежної безпеки, безпеки дорожнього руху, екологічної освіти;

посилення контролю з боку адміністрацій загальноосвітніх навчальних закладів за процесом викладання предмету “Основи безпеки життєдіяльності”, запровадження за допомогою органів управління у справах цивільної оборони та з питань надзвичайних ситуацій державної пожежної охорони для вчителів додаткових форм навчання основам безпеки життєдіяльності;

практичне закріплення знань, отриманих учнями протягом навчального року, щодо дій у надзвичайних ситуаціях, відпрацювання їх в ході Дня цивільної оборони, який буде проведено в загальноосвітніх навчальних закладах в квітні 2012 року, напередодні літніх канікул;

б) у дошкільній освіті:

оволодіння практичними навичками та застосування отриманих знань на практиці;

проведення у квітні 2012 року Тижня безпеки дитини для практичного відпрацювання дій щодо реагування на надзвичайні ситуації.

3.4 Здійснювати підготовку працівників підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності, які входять до складу невоєнізованих формувань ЦО та об’єктових аварійно-рятувальних служб, шляхом:

підвищення кваліфікації за цільовим призначенням командно-начальницького складу фахівців, які залучаються до організації та проведення робіт з дегазації, дезактивації територій, об’єктів, до хіміко-дозиметричного контролю, а також оперативного складу служб (за загальною тематикою) на Кіровоградських міських курсах цивільної оборони;

проведення занять з особовим складом формувань за місцем роботи (за програмами спеціальної підготовки);

взяття участі у навчаннях і тренуваннях з відпрацюванням дій (за планами реагування на надзвичайні ситуації, планами локалізації та ліквідації аварій (катастроф)) на об’єктах підвищеної небезпеки.

3.5 При підготовці командно-начальницького складу особливу увагу звернути на:

вироблення умінь з підтримки підлеглих формувань, служб у готовності до їх застосування;

організацію виконання завдань за призначенням, управління формуваннями, службами при проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт. Заняття за спеціальною тематикою об’єктам підвищеної небезпеки розробляти з урахуванням конкретних виробничих умов і відповідних чинних нормативно-правових актів у сфері охорони праці, цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій.

3.6 При підготовці працівників підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, які не увійшли до складу невоєнізованих формувань ЦО та аварійно-рятувальних служб, приділяти увагу:

формуванню належного обсягу знань щодо захисту життя та здоров’я в екстремальних ситуаціях, надання само- та взаємодопомоги;

виконанню комплексу заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій на виробництві, виходячи з функціонального розподілу обов’язків між працівниками підприємств, установ та організацій;

вивченню основних способів дій з урахуванням ступеня відповідальності кожного працівника відповідно до планів реагування на надзвичайні ситуації, локалізації і ліквідації аварій (катастроф), виходячи зі специфіки виробничого процесу на підприємствах, в установах та організаціях.

4. Вважати комплексні об'єктові навчання та тренування, штабні об'єктові тренування персоналу штабу з ліквідації надзвичайних ситуацій та тактико-спеціальні навчання з формуваннями цивільної оборони основними формами підготовки та перевірки рівня навчання усіх категорій населення з питань захисту та дій в умовах надзвичайних ситуацій на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форм власності та господарювання. Особливу увагу під час навчань приділяти досягненню злагодженості в роботі керівного складу об'єктів, персоналу штабів з ліквідації надзвичайних ситуацій, командно-начальницького складу формувань ЦО, робітників і службовців.

5. Проводити тренування органів управління об'єктового рівня з персоналом підприємств, установ та організацій, які за планами локалізації та ліквідації аварій (катастроф) входять до складу штабів з ліквідації надзвичайних ситуацій та очолюють об'єктові невоєнізовані формування й аварійно-рятувальні служби. У ході тренувань удосконалювати підготовку особового складу штабів за посадами, які вони займають, та відпрацьовувати питання злагодженості роботи штабів у цілому при забезпеченні сталого ефективного управління діями у надзвичайних ситуаціях.

6. Начальнику міських курсів цивільної оборони з метою організації підготовки населення різних вікових груп до дій у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій, підтримуючи подальше формування масової культури безпеки та готовності до дій в умовах надзвичайних ситуацій:

провести нараду з майстрами виробничого навчання з питань організації підвищення кваліфікації у сфері ЦО за новим змістом, структурою та тривалістю навчання (до 30 грудня 2011 року);

забезпечити протягом 2012 року регулярне проведення методичних нарад, на яких розглядати питання щодо удосконалення складових функціонального навчання (навчальних програм, системи контролю знань і умінь слухачів);

надавати практичну допомогу управлінню освіти Кіровоградської міської ради в організації підготовки та проведенні “Дня цивільної оборони” і “Тижня безпеки дитини”;

надавати всебічну навчально-методичну допомогу спеціалізованим службам ЦО, забезпечувати підготовку їх посадових осіб відповідно до спеціалізації;

взяти участь у проведенні огляду-конкурсу на:

а) кращу навчально-матеріальну базу з цивільної оборони серед об'єктів господарської діяльності (до жовтня 2012 року);

б) кращий навчально-консультаційний пункт (до 15 листопада 2012 року).

З метою підвищення якості навчального процесу та на виконання вимог пункту 21 постанови Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 року № 874 „Про удосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення

кваліфікації керівних кадрів і фахівців у сфері цивільного захисту”, частини третьої пункту 6.5 Типового положення про територіальні курси, навчально-методичні центри цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, затвердженого наказом МНС України від 31 серпня 2005 року № 174, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 жовтня 2005 року, закріпити за міськими курсами цивільної оборони (за згодою керівників підприємств, установ, організацій):

захисну споруду № 454 Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка;

диспетчерський пункт комунального підприємства «Кіровоградське водопровідно - каналізаційне господарство Кіровоградської міської ради»;

навчально-виховний комплекс загальноосвітньої школи № 34;

навчально-виховний комплекс дитячого дошкільного навчального закладу № 46;

техніку та засоби для знезараження міської СЕС.

7. Головам районних у місті Кіровограді рад, виконкомів розпочати навчальний рік у системі цивільної оборони з проведення установчих зборів, в ході яких підвести підсумки і обговорити проблемні питання 2011 навчального року, та провести практичні заняття щодо виконання обов'язків посадовими особами у складі оперативних груп з надзвичайних ситуацій.

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 4 червня 2002 року № 2048/1, яким затверджено План удосконалення системи навчання керівного складу місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту:

продовжити проведення періодичної атестації осіб, які професійно займаються питаннями цивільного захисту (цивільної оборони), охорони праці та екологічної безпеки, а також керівників підприємств, установ та організацій, на яких поширюється дія законів у сфері цивільного захисту (цивільної оборони);

обов'язково залучати при проведенні навчань та тренувань на об'єктах господарської діяльності до виконання заходів із запобігання та реагування на надзвичайні ситуації членів комісій з питань техногенної та екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій об'єктового рівня, посадових осіб служб ЦО;

для організації навчання населення, яке не зайняте у сфері виробництва та обслуговування, в ЖЕКах, КРЕПах, на міських курсах цивільної оборони мати і використовувати інформаційно-навчальні матеріали щодо правильних дій в умовах надзвичайних ситуацій.

8. Начальнику управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Кіровоградської міської ради:

забезпечити повне виконання планів проведення комплексних об'єктових навчань, тренувань з відпрацюванням планів реагування на надзвичайні ситуації;

організовувати прес-конференції по інформуванню населення про заходи, які проводяться в місті, щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

висвітлювати у засобах масової інформації діяльність органів місцевого самоврядування з питань забезпечення функціонування системи захисту населення і здійснення заходів щодо запобігання аваріям, катастрофам та їх локалізації, зменшення збитків від стихійного лиха, інформувати населення про правила поведінки в екстремальних ситуаціях і надання допомоги постраждалим;

спрямовувати пропагандистську роботу на аргументоване роз'яснення державної політики, направленої на реалізацію завдань у сфері цивільної оборони, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, запобігання цим ситуаціям та реагування на них, ліквідацію їх наслідків.

Начальник управління з питань
надзвичайних ситуацій та
цивільного захисту населення
Кіровоградської міської ради

С.Коваленко